

## **Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis  
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium  
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quoquis anni tempore habendarum  
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed  
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

**Drexel, Jeremias**

**Antverpiæ, 1643**

Sect. I. De letali sudore Christi.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](#)

367

*Dicitur Sa-  
cra scriptura  
scripta fom-  
pulchra sunt.  
aliam fuit.  
littera, non  
aliam.  
aliam.*  
Scriptores Christiani omnes & omnium antiquissi-  
mus Eusebius affirmat, atque in re adeo mirificâ recen-  
fendâ ipsiusmet Imperatoris Constantini hæc sibi jure-  
jurando affirmans fidem obligat, crucis signum in ca-  
elo hac specie monstratum. Sole in pomeridianas horas  
paullulum inclinante tam ipse Imperator Constanti-  
nus, quam omnis illius exercitus crucem è radis effi-  
giatam soli imminentem viderunt, & una inscriptio-  
nem hanc: *E' r̄ t̄ w vīz̄.* Cumque dubius de ostensi si-  
guificantu hareret Imperator, nocte proximâ Christus  
cum eodem se signo præbuit spectandum, iustificare  
ad exemplaris oftensi formam fieri signa præliis inte-  
renda.

Erigamus ad celum oculos, & celestem hunc arcum  
inspiciamus assidue. In hoc signo vincemus. Hic ipse  
homo, hic ipsissimus Rex Iudeorum in crucem actus  
supremo mundi die non latronum, sed Angelorum me-  
dius non in cruce pendens, sed in iride sedens, orbi iudex  
sentientiam pronuntiabit tam dextra quam levae parti,  
illam astris. Hanc inferis addiceturus: Videbit eum omnis  
oculus, & qui eum pupugerit.

CAPVT VIII.

*Christus moriturus gratiae cœlestis quatuor  
emisit flumina, sudorem, lacrymas,  
aquam, sanguinem.*

**D**E Iride Golgotha diximus. Christus in crucem auctus, & in ea extensus velut in celo stellare cœpit, & diffluere in quaterna flumina, **S**YDORIS, **L**ACRYMARVM, **A**QVAE, **S**ANGVINIS. Hæc illa quoque sunt paradisi & gratiarum flumina, de his hoc capite differemus.

## §. I. De letali sudore Christi.

Fons primus balsami, seu flumen gratiae Christi crucifixi, SUDOR LETALIS. Quemadmodum Dei Filius Patri eximius non fuit, quin moreretur; ita certe praeium mortis comitatum sensit, tam in horto, quam in cruce sudavit. Adam paradisi exul nongentis triginta annis varie sudavit, & alsi, prout illi praedictum fuerat: In sudore vultus tuus vesperis pane tuo. Sudavit calum quadrigantia diebus & noctibus, terramque perpluit diluvio. Tam longi tamen & largi sudores nequievunt noxas humanas ablucere. Hic Christi sudor expectabatur, qui tamen non primum fluere coepit sub viâ finem. Nam Dominus Iesus fatigatus ex itinere, quod Joannes ait, sedebat sic supra fontem. Horum autem erat quasi sexta hora, Ipsa meridies, tempus prandii, sole ac celo maxime astutante. Odâ veteri cantamus: Quarens me sedisti laetus, Redemisti crux passus. Haec omnia sibi Christus voluit esse acerba.

Ezechiel vates post explicata summi Pontificis vestimenta, *Et non accingentur*, inquit, *in sudore*. Nimurum venit Deus Sacerdotem vestiri, cum sudaret. Sed enim Pontifex noster dum litat, sudore mortuali gelido manat. Ideo tua omnia vestimenta posuit, & leipsum nudus obvulsi. Eum ita sudasse non mirum, sudatarum potionem geminam sumpfit. Prima fuit Ardor & vehementia orationis. *Abba Pater, si possibile est, transeat a me calix iste.* In ipsa cruce pro orbe toto, & pro ipsis carnicibus suis oravit. *Pater dimittite illis.* Credibile prosul Christum totum trium horarum spatio, quo tenebatur fuerunt, orasse silentio. Vehementiam orationis Rex David exprimens, *Concaluit cor meum intra me*, inquit, *& in meditatione mea exardest ignis.* Altera potio sudato signata fuit, Lucka mortis. Si cui monstreret corbis recentium rosarium plena, cum dico: *Quidquid hoc florum est, in*

aquam communrandum est. Quomodo tandem? Igni eliquantur; hinc aquæ in cibano exsudatæ. Orationes Christi rosa fragrantissimæ, has eliquavit ignis. Hinc vinum rosaceum præstantissimum, Christi fudor in horto calidus & sanguineus, in cruce mortalis, & frigidus. Quis umquam credidisset Dei Filium in tale sudatorium compingendum? Nobis illud debebatur & nostræ crupulae. Quod nos intemperante ingessimus in paradiſo, hoc illi excludendum fuit in lîo.

Nocentissimum ajunt in sudore refrigerari. Hieronymus Cardanus censet, multa millia hominum sibi mortem accelerare eā re unā, quod in sudore frigus colligant. Enī capitū nostrū & in horto, & in cruce sudat, nos membra parum obsequientia in rebus omnibus refrigerationem, laxamentum, amenitatem, solatiola querimus, quod probro est capiti, & nobis damno. Hic discamus otiositatem modis omnibus exercitari & fugere. Horū autem sapissime cuivis cogitandum: In quem, obsecro, nūn creatus sum? Num ad otiamdum, & suaviteter feriandum? Si hoc spectasset meus conditor, paradise me non exturbasset. Atquē non tantum ejectus sum voluntatis horto, sed dictum insuper proscriptio: In sudore vultus tui (non in torpore, aut sopore) veleceris pane tuo. Homo deses & otiosus hoc Numini edictum memorari manu lacerat. Multam profēdiā multām docuit otiositas. Quem satan suavi compendio in suam cupit naſam trahere, hunc exarmat iis subsidīis, quibus in otium pugnatur; ita huic libros & calamum, illi litam & mallem, illi fibulam, & modullam subducit. Ita inermes in otium & in omne vitium propellit. Vigilate & orate. Quis autem major labor, quam recte orare?

Quis autem major labor, quam recte orare  
Pachomius astivâ nocte quadam totâ in precatiōni-  
bus p̄vigil, tantum fudoris & lacrymarum fudit, ut pa-  
vimentum, quod genibus terebat, multâ perfusum  
aquâ crederetur. Nimurum noverant viri sanctissimi,  
jam non esse tempus laxamenti & quietis, sed fudoris &  
lacrimationis. Certe emittit, inquit Augustinus, paupertas  
re regnum, dolore gaudium, labore requies. Nec aliam acci-  
pit Deus in monetam, ut vendat cœlum.

Ad Bethlaidam in locis, ut videntur easam.  
Iam cap. 1.  
Iacobus multitudine porticus, quod Joannes mem-  
morat, iacebat magna languentium, cacaorum,  
claudorum, aridorum, expectantium aqua mortuum. Et qui prior  
descendisset in pescinam post motionem aqua, sanus fiebat, a qua-  
cumque deindebatur infirmitate. Non semper fiebat sanus,  
sed post aqua motum; nec omnes fiebant, sed unus &  
primus aqua mersus. Ut sua Deus in nos dona congerat,  
nostram conjungi operam desiderat; suam nobis gra-  
tiam offert, sed volentibus & eam ambientibus. Illud  
singulare sanitatis munus non nisi diligentissimus &  
celerrimus obtinebat, tamquam si primum sit propo-  
situm haec legere: Qui prævenit, præripit. In arca fabrica,  
quidquid humanis viribus parari poterat, a Noëmo  
Deus exigerat, cerera ipse facturus. Certè nec in para-  
diso quidem orios bosques tulisset Deus; nam paren-  
tem omnium posuit in paradiſo voluptatis, ut operaretur,  
& custodiret illum. Quantò magis nunc miseriſ exilibus  
operandum? Sudor Christi detestationem otii nos do-  
cet. Verisimile dixit Hieronymus: Nihil otio deterrus Hieron. tom.  
est, quo nō solum non acquirit nova, sed etiam parta con- 9. epif. 1. ad  
sumit. Sancte vite ratio processu gaudet, & crescit, cessatione  
misi p. 11.  
torpescit & deficit.

## §. II. De Christi lacrymis.

**F**ons alter balsami, **LACRYMÆ.** De Christi lacrymis <sup>2.</sup> Lacy-  
mæ.  
**F**in cruce fusis diserè Paulus, *Qui in diebus carnis sua,* <sup>Hebr. cap. 5.</sup>  
inquit, *preces supplicationesque ad eum, qui posuit illum salvum v. 7.*  
*facere à morte, cum clamore valido, & lacrymis offerens, exau-*  
*ditus est pro sua reverentia.* Ambrofio interprete loquitur  
Apostolus de illis Christi in cruce verbis: *Deus mens, Deus Matis. c. 27.*  
*meus, ut quid dereliquisti me?* Has lugubres voces & lacry-<sup>v. 46.</sup>  
mas, angustias ac dolores expresserunt. O mi Deus, res